

Příloha petice proti jmenování Romana Jocha do funkce poradce předsedy vlády pro zahraniční politiku a lidská práva: citované texty Romana Jocha

Obrana svobody

Roman Joch

předneseno 20. února 2010 na ideové konferenci ODS Vize 2020

<http://www.vize2020.cz/vystoupeni/obrana-svobody-2>

Dámy a pánové, vážení přátelé,

Již 20 let žijeme ve svobodě. To je historická anomálie. Opakuji, je to historická anomálie.

Totíž jen naprostá menšina všech lidí v dějinách se mohla těšit životu ve svobodné společnosti.

Většina vždy žila pod tou či onou formou tyranie. Tudíž statisticky řečeno, nikoli svoboda, nýbrž tyranie je to, co odpovídá lidské přirozenosti.

Svoboda vůbec není samozřejmá. Je velice obtížné ji získat, ale velice snadné ji ztratit.

Jaká nebezpečí hrozí nyní svobodě u nás?

Vidím 4 zásadní.

Za prvé, tendence mnoha lidí myslet si, že když něco nemám a chci to, prostě si to odhlasuji.

Nemám to, chci to, a tak si to odhlasuji. Získám to snadno, bez práce, bez námahy, bez úsilí, bez výkonu.

Prostě si to odhlasuji.

To může fungovat jen v omezené míře a krátce. Dlouhodobě rozhodně ne. Dlouhodobě to vede k pádu svobody a demokracie. A přitom je to věčným pokušením sociální demokracie.

Pokusem, které nakonec může svobodnou formu vlády rozvrátit. Pak by platilo, že rozdíl mezi demokracií a sociální demokracií je jako rozdíl mezi aktem a – pietním aktem!

Za druhé, množení a vyrábění nových tzv. práv jako na běžícím pasu, těch označovaných jako skupinová, či kolektivní. Problém je, že tyto tzv. kolektivní práva nejsou žádná práva skutečná, tj. osobní svobody, nýbrž jsou to skupinová privilegia, která mají jen příslušníci oněch skupin na úkor všech ostatních. Tato privilegia jsou realizovatelná jen za cenu pošlapání práv skutečných, tj. našich svobod.

Rozdíl mezi právy skutečnými, tj. osobními svobodami, a tzv. právy skupinovými, je jako rozdíl mezi kazajkou a svěrací kazajkou.

Proto je naprosto nezbytné trvat na rovnosti práv a svobod všech lidím, na stejné rovné svobodě pro všechny, bez ohledu na to, k jaké skupině kdo patří. Práva mám jako člověk, jako lidská bytost, nikoli na základě mého pohlaví, barvy pleti či orientace. A tato práva mám dostatečně zajištěná naší Ústavou a ústavní Listinou práv a svobod, žádné další zákony a kodexy práv nepotřebuji, ty by jen omezovaly naše práva současná.

Za třetí, je stěžejní trvat na ochraně vlastnických práv coby základu všech našich svobod.

Všechna naše práva a svobody lze vlastně převést na práva vlastnická.

Svoboda slova a projevu například znamená, že mám právo řečnit tam, kde mě vyslechnout chtějí. Neznačená ale mé neomezené právo řečnit ve Vašem obyváku proti Vaší vůli.

To byste mi dali, a po právu!

Stejně tak máme právo poslouchat hlasitou techno hudbu – ale jen na pozemku člověka, který s tím souhlasí, nikoli na pozemku člověka bez jeho svolení.

A konečně za čtvrté, velkou hrozbou pro svobodu je to, čemu se říká „legislativní smršť“ – tedy zbrklá snaha přijímat nové a nové a nové zákony, ona přehršť a záplava dalších a dalších a dalších zákonů.

To ničí právní stát.

A ničí to taky svobodu.

Ve skutečnosti není pravdou, že „chybí legislativa“, jak slýcháváme často a z různých stran.

Ve skutečnosti máme legislativy nadbytek.

Proč byl vývoj ve Velké Británii v 19. století poklidný, mírový a ke větší svobodě; a proč byl vývoj ve Francii v tom samém století plný různých krvavých revolucí a kontrarevolucí a tudíž nesvobody?

Ilustruje to následující anekdota:

Přijde v 19. století britský gentleman do knihovny a požádá knihovníka o výtisk francouzské ústavy.

Knihovník se na něj zahledí a řekne: „Sorry, pane, ale periodika nevedeme!“

Proto já toužebně čekám na politika-státníka, který řekne a pak taky splní:

„Nepřicházím proto, abych odhlasoval zákony nové, nýbrž proto, abych zrušil ty staré – ty zbytečné a škodlivé a ty, které stojí daňové poplatníky příliš mnoho peněz. A když pak budu někým obviněn, že prý zanedbávám zájmy svých voličů, řeknu mu, že jsem měl za to, že jejich hlavním zájmem je svoboda, a pro ni dělám, co můžu!“

Dámy a pánové, svobodu máme už 20 let. Svoboda však není samozřejmá. Jak říkal člověk, jehož nedožité 99 narozeniny jsme si nyní v únoru mohli připomenout, Ronald Reagan:

„Svoboda je od porážky vzdálena vždy jen jednu generaci.“

Svoboda je zajištěna dopředu vždy jen na jednu generaci – tu, která si ji zajistí a ochrání a udrží. Úkol opět a opět chránit svobodu je úkolem vždy pro každou novou generaci.

Dámy a pánové, doufejme, že svobodě se budeme i nadále těšit my, naše děti a děti našich dětí.

Ale pokud náhodou ne, pokud náhodou svobodu ztratíme, ať alespoň ti v budoucnosti budou moci o nás prohlásit:

„Pro svobodu udělali vše, co udělat mohli.“

Děkuji vám za pozornost.

Antidiskriminační zákon = útok proti tradičním svobodám

Roman Joch

<http://www.obcinst.cz/cs/Antidiskriminacni-zakon-utok-proti-tradicnim-svobodam-c887/?list=15>

Poslanecká sněmovna má 18. dubna při hlasování o vetu Senátu rozhodnout, zda přijme tzv. antidiskriminační zákon. Doufejme, že jej poslanci odmítnou. Se vší odpovědností je nutné říci: antidiskriminační zákon představuje největší útok proti osobní svobodě od pádu komunismu v listopadu 1989 a největší útok proti tradičním hodnotám od schválení registrovaného partnerství.

Diskriminovat znamená rozlišovat. Rozlišme proto diskriminaci ze strany státu vůči občanům a diskriminaci mezi nimi navzájem – a posuďme, kdy je nespravedlivá. Základním principem má být rovnost před zákonem. Ústava proto všem garantuje stejná práva. Stát např. nesmí diskriminovat mezi občany na základě jejich barvy pleti. Státní diskriminace na základě věku je však oprávněná. Stát diskriminuje (rozlišuje) mezi občany, kteří věku 18 let ještě nedosáhli, a těmi, kteří jej už dosáhli. Občané do 18 let se těší speciální státní ochraně, ale na druhou stranu nemají právo podílet se na správě věcí veřejných.

Muži i ženy jsou si rovni v právech a důstojnosti, ale nejsou identičtí. Proto je přípustné, aby stát mezi muži a ženami v určitých ohledech diskriminoval (rozlišoval). Např. muži byli povolováni k základní vojenské (či náhradní civilní) službě, zatímco ženy nikoli. I když tato služba byla zrušena, v případě ohrožení má stát ústavní pravomoc povolovat občany do zbraně – a povolal by muže, nikoli ženy. Tato diskriminace je správná, neboť není dobré posílat ženy do první linie bajonetového útoku, zvláště těhotné.

A co diskriminaci v soukromoprávních vztazích? Diskriminuje-li stát mezi muži a ženami, zajisté totéž právo mají mít i občané. Co je zločinné na tom, když si žena založí firmu, v níž bude zaměstnávat jen ženy a tím ji učiní zvláštní, zajímavou? Mají být tento neškodný marketingový záměr – a s ním i svoboda smlouvy – zakázány? A co soukromé chlapecké internátní školy –

tedy školy, jež při přijímání žáků diskriminují mezi kluky a děvčaty, neboť přijímají pouze chlapce - mají snad být taky rozmetány?

Státní rasová diskriminace je nepřijatelná, ale co diskriminace v soukromém styku? Ten její typ, jenž je výrazně urážlivý k příslušníkům jiných ras – např. cedule na dveřích hospody „cikány neobsluhujeme“, či nápis v hotelu „černochoy neubytujeme“ – je přípustné zakázat. Tento zákaz sice omezuje svobodu smlouvy, ale je ospravedlněn důvody společenské soudržnosti a stability. Avšak ty projevy soukromé rasové diskriminace, jež nejsou provázeny nenávisť vůči jiným etnikům, k lidské svobodě nezbytně patří. Mějme např. rómské hudební těleso. Co je špatné na tom, když si jeho vedoucí dá inzerát, že hledá hudebníky a zpěvačky – ale pouze Rómy? Má být tento projev svobody slova a tisku zakázán? Nesmí mít vedoucí rómského souboru svobodu rasově diskriminovat při přijímání do zaměstnání?

Vidíme, že diskriminace sama o sobě není zlem. Samotná civilizace je založena na diskriminaci mezi tím, co je dobré, správné, ušlechtilé a vznešené, a tím, co je zlé, špatné, hanebné a vulgární. Pokud společnost morálně nediskriminuje mezi prostitutkou a učitelkou dětí, mezi člověkem, který nabyl bohatství jako výrobce bot, a tím, kdo je nabyt jako pasák, pak civilizace skončila.

Zlem není rozlišovat (diskriminovat), nýbrž požadovat přijetí zákonů omezujících svobodu projevu, spolčování a smlouvy. Tyto tradiční svobody nám antidiskriminační zákon hodlá vzít. Bude-li schválen, ztratíme: Právo majitelky domu pronajmout byt pouze ženě, a nikoli muži. Právo majitele domu pronajmout byt manželskému páru, ale nikoli páru homosexuálnímu. Právo soukromé školy přijímat za žáky jen děvčata. Právo romské firmy zaměstnávat jen Romy. Právo skautských oddílů nepřijímat za instruktory homosexuály. Právo gay-klubu přijímat za barmany pouze homosexuály. Právo soukromého židovského gymnázia přijímat za žáky děti pouze židovských rodičů. Právo baptistické církevní školy přijímat za učitele jen věřící baptisty, atd. Antidiskriminační zákon zakazuje taky diskriminaci na základě „přítomnosti mikroorganismů a organismů v těle, jež způsobují chronickou nemoc.“ Co to znamená? Co asi, skautský oddíl nebude smít odmítnout za instruktora nejen aktivního homosexuála, ale ani HIV pozitivního. Anebo taky někoho s leprou.

Co s autorem či vydavatelem inzerátu: „Hledám nevěstu; pouze ženu, bělošku, heterosexuální, katoličku, antikomunistku.“ Jen bůh – vlastně ďábel sám – ví, jak by autor inzerátu po přijetí antidiskriminačního zákona dopadl. Dopustil by se totiž diskriminace na základě pohlaví, rasy, sexuální orientace, náboženského vyznání a politického přesvědčení.

Tento příklad ukazuje, že podstatou soukromé sféry je právo rozhodovat o tom, s kým se sdružím a s kým ne, s kým se stýkám a s kým ne, s kým uzavřu smlouvu a s kým nikoli. Každé toto rozhodnutí obsahuje diskriminaci. Zákaz diskriminace v soukromém sektoru je pošlapáním svobody. Je totalitní svou logikou.

A svými prostředky. Antidiskriminační zákon ruší nutnou podmínku právního státu, presumpci neviny. Doposud: je-li někdo obviněn, je neviný, nedokáže-li mu obžaloba vinu. Po přijetí zákona: bude-li někdo z diskriminace obviněn, bude vinen, nedokáže-li svou nevinu. Jak ale dokazovat svou nevinu?

Tož, hodně štěstí, nám všem, bude-li zákon přijat. Pak stát může rovnou stavět spoustu nových věznic; snadno je zaplní. Ne zločinci, ale lidmi, kteří byli až doposud považováni za neviné, bezúhonné a svobodmilovné.

Homosexuální útok proti svobodě slova

Roman Joch

<http://www.euportal.cz/Articles/1844-homosexualni-utok-proti-svobode-slova.aspx>

Ludvík Vaculík (v jednom z červencových Posledních slov v LN) si toho dovolil moc, proto teď musí, ehm, zemřít. Musí být rituálně umučen u mučícího kůlu, či - ještě lépe - upálen na hranici.

Rozumíte, jako autodafé - tj. vyznání nesvaté postmoderní víry v bezbřehou toleranci vůči všemu a všem; samozřejmě kromě těch, kdo mají tu drzost mít jiný názor.

Jakýže to měl Vaculík jiný názor, za který teď musí viset coby "fašistoid" a "vychlastaný skinhead"? Inu, měl tu "drzost" vyslovit to, co si myslí většina obyvatel naší země, ba dokonce co si vždy myslela i většina lidí v dějinách: totiž že homosexualita není normální a homosexuálové by tudíž neměli stahovat linii normality ke své úchylce. To Vaculík napsal; a proto byl vůči němu rozpoután homosexuální džihád. Napsal však naprostou pravdu. Homosexuální aktivisté říkají, že homosexualita je pro ně normální a přirozená stejně, jako je heterosexuální pro nás ostatní. Tím ale prozrazují, že vůbec nechápou, co je normální a přirozené. Sugerují nám totiž, že normální a přirozené je to, k čemu je člověk přitahován, k čemu má inklinaci. Homosexuálové jsou zajisté sexuálně přitahováni k osobám stejného pohlaví. To je ale ještě normálními nedělá. Kdyby tomu tak bylo, pak i pedofilové by byli normální. I zoofilové. I nekrofilové. Prostě člověk může být sexuálně přitahován k různým objektům, živým i neživým, lidským i nelidským. Ale to neznamená, že to všechno je normální. Normální je totiž jen to, jak to má v přirozeném řádu věcí být. A v přirozeném řádu věcí to má být tak, že muži mají být přitahováni k ženám a ženy k mužům. Vše ostatní je odklon od normy, odklon od přirozenosti, latinským slovem deviatio. A ti, kdo touto odchylkou a zároveň i úchylkou trpí, jsou - bez urážky - devianti.

Uvedme si to na příkladu slepoty. Pro člověka - každého člověka - je přirozené a normální vidět, tj. nebýt slepý. Bohužel, někteří lidé se rodí - a tedy vůbec za to nemohou - jako slepí a nikdy nic nevidí. Je proto správné o nich říci, že jejich normálem a jejich přirozeností je být slepí a nevidět? To nikoli; pro člověka jakožto člověka - tedy pro každého člověka - je normálním a přirozeným vidět a tedy nabýt slepým. Každý člověk má potenci vidět. Bohužel, u některých lidí - těch slepých - tato potence není naplněna. V jejich případě se tedy jedná o odklon od normálu, nikoli o normu či standard. Na druhé straně přirozeností židle je nevidět. Židle ze své přirozenosti nevidí. Nelze však říci, že židle je slepá. Židle není "slepá"! To proto, že přirozeností židle - na rozdíl od člověka - je nevidět. Slepý může být jen ten, komu je přirozené vidět. Ten samotný fakt, že člověk může být slepý, ukazuje, že normou - přirozeností - pro člověka je vidět. A když nevidí, znamená to deficit (nedostatek) či deviaci (odklon od) něčeho normálně a přirozeně lidského.

Stejně je to i s homosexualitou: pro člověka - každého dospělého člověka - je přirozené a normální být sexuálně přitahován k osobě jiného pohlaví. Pokud je někdo přitahován k osobě stejného pohlaví, nebo ke zvířeti, nebo k mrtvole, nebo k věci, není to jeho novou přirozeností, nýbrž odklonem - tj. deviací - od lidské přirozenosti a normálu. Ještě jednou: pokud je homosexualita pro homosexuály "normální", proč není taky "normální" pedofilie, zoofilie či nekrofilie pro pedofily, zoofily a nekrofilové? A mají taky oni dostat společenské uznání? "Registrované partnerství"? Existuje pak vůbec něco, co by bylo lze nazvat sexuální úchylkou? Pokud vše, k čemu je člověk sexuálně přitahován, je nutně normální, pak neexistuje nic nenormálního. Ani to, kdyby byl někdo sexuálně uspokojován při sadistickém, bestiálním mučení jiné lidské bytosti. To by podle této logiky bylo pro něj taky "normální".

Ten zásadní spor je o to, zda to, co je lidsky normální a přirozené, je dané a neměnné, a zároveň nahlížené rozumem, anebo zda je to svévolně určeno lidskou vůlí. Je to tedy spor rozum versus vůle. V tom prvním případě rozum odhaluje a poznává to, co je správné; v tom druhém případě si to určuje vůle toho kterého člověka. Esencí západní civilizace - ať již přítomnou v jejím kořenu židovském či v antickém kořenu řecko-římském, anebo mohutně zvýrazněnou křesťanskou syntézou kořenů obou - je, že normalitu a správnost odhaluje rozum. Proti této západní civilizaci vypukla ve 20. století totalitní revoluce. Nacisté i komunisté tvrdili, že o tom, co je normální a správné, rozhoduje vůle - ta jejich. Říkali: západní civilizace sice učila, že Žid (nacisté) / kulak (komunisté) je člověk, má plně lidskou přirozenost, a proto nesmí být svévolně zavražděn, ale to je překonané! Normy, ty určuje naše vůle! My sami si je tvoříme! Tu samou mentalitu svévolného "tvoření" norem sdílí i homosexuální hnutí.

Po listopadu 1989 u nás panoval velice liberální modus vivendi. Co dělají dospělí homosexuálové ve svých ložnicích, je jejich věc. Nikdo je nebude za to kriminalizovat. Ostatní však mohou mít na homosexuální aktivity negativní názor. Tento modus vivendi však zuřivě napadlo homosexuální hnutí. Začalo požadovat ne toleranci pro sebe, kterou již mělo, nýbrž to, aby celá společnost uznala jejich orientaci za normální a rovnocennou s orientací heterosexuální. A tento svůj požadavek netolerantně vnucuje nám všem ostatním, celé populaci. Dokonce někteří z nich požadují, aby již pouhé vyslovení nesouhlasu s homosexuálními aktivitami bylo považováno za zločin proti lidskosti - tzv. zločin "homofobie" - a ti, kdo jej "zpáchají", byli kriminalizováni. Jinými slovy to, o co se tady jedná, je pod homosexuálním praporem masivní útok proti svobodě slova. To je však věc, se kterou se nikdy nesmíříme. Jsme ochotni tolerovat to, co homosexuálové dělají ve svém soukromí. Nikdy nás však nikdo nepřinutí to prohlásit či považovat za normální. Nikdy, nikdy, nikdy.

Zachránění skrze waterboarding

Roman Joch

Týden 23. 5. 2008

http://www.tyden.cz/nazory/roman-joch-zachraneni-skrze-waterboarding_61153.html

Jakýsi obskurní internetový plátek o mně napsal, že na jedné přednášce (v Olomouci) jsem obhajoval mučení teroristů a tvrdil, že waterboarding není mučení, ale jen metoda zostřeného výslechu.

Co jsem řekl a co si myslím o tomto křehkém, delikátním tématu? Především jsem kritizoval ono pokrytectví většiny západního obyvatelstva, zejména politiků, kteří oficiálně tvrdí, že mučení v jakékoli podobě je nepřijatelné, ale přitom v hloubi duše doufají, že pokud jejich tajné služby chytí nějakého teroristu, který ví o připravovaném atentátu anebo dokonce o již tikající bombě, pak si s ním ostří hoši z rozvědky trochu „pohrají“ a tu informaci z něho dostanou - a je jedno jak, ale hlavně ať se nikdo na nic neptá a ať se o tom nahlas nemluví.

Jinými slovy, navenek jsou všichni bílí jako lilie, uvnitř však jde v krizové situaci o svévolné, mimoústavní počínání tajných služeb - tolerované politiky.

Já jsem navrhoval přehodnocení tohoto pokrytectví a stanovení legálních nátlakových či zostřených policejních technik, které by mohly být použity v krizových situacích - ale pod striktní politickou kontrolou parlamentního výboru. Tedy nikoli: „My, občané, poslanci, se nedíváme, co děláte, ale vytrásejte z nich ty informace, jak chcete,“ nýbrž „ano, některé drsné věci můžete použít určitým způsobem, ale jen v předem stanovené míře a pod kontrolou“.

Jaké drsné věci a jakým způsobem?

Především, nikoli mučení jako součást trestu či msty; nepůsobit jim záměrně bolest proto, že jsou to krysy a my je nenávidíme. To kontrolované mučení by mělo být povoleno jen za účelem získávání informací, jež zachrání nevinné životy. Ne jako msta, nýbrž jako prostředek k záchraně životů. Některé činy jsou dobré či zlé nikoli samy o sobě, ale podle záměru jejich použití: rozřezat někomu břicho, aby trpěl, je zlé; rozřezat někomu břicho, aby mu byl vyoperován nádor, je dobré.

A potom - nikdy a za žádných okolností by nesměly být použity praktiky, které nevratně poruší tělesnou integritu. Naopak ty praktiky, které sice vyslýchaným mohou způsobit silný až extrémní momentální fyzický či psychický diskomfort, ale trvalé následky nezanechávají, by v situacích typu „tikající bomba“ směly být pod odborným a politickým dohledem použity.

A to nás přivádí k praktice nazývané waterboarding. Jde o simulaci topení: vyšetřovaný má na obličej látku nebo celofán a na tvář mu lijí vodu. On to subjektivně prožívá jako tonutí, zachvátí ho panika, spustí se mu dávkový reflex a vydrží to v průměru 14 sekund. V lidské psychice je totiž hluboce zakořeněn strach z utonutí, z udušení či z pádu z výšky. Waterboarding, jak jej použili

Američané v letech 2002 až 2003, není ve skutečnosti litím vody do organismu, takže ke skutečnému utonutí dojít nemůže. Vyšetřovaný se ovšem subjektivně domnívá, že mu hrozí smrt. Proto se názory na to, zda waterboarding má být klasifikován jako mučení, různí. Americká vláda přiznala, že použila waterboarding u tří vrcholných členů al-Kajdy (Chálid Šajch Mohammed, Abú Zubajdá, Abdul Rahim al-Naširi), ale jen ve zmíněných letech 2002-2003. Výslech Chálida Šajcha Mohammeda waterboardingem vedl ke zmaření plánovaných teroristických útoků, a tedy k zachránění stovek až tisíců nevinných životů. Ano, stovky až tisíce nevinných lidí byly zachráněny skrze waterboarding. Jejich těla nebyla roztrhaná na kusy, mohou žít dál, byli zachráněni - skrze waterboarding. Waterboarding jako součást svého výcviku absolvují příslušníci všech amerických speciálních jednotek - aby byli psychicky připraveni na to, co je čeká, až budou zajati. Rovněž jej na svou žádost podstoupili reportéři dvou amerických televizních stanic - tentýž typ waterboardingu, který prodělali i tři zmínění členové al-Kajdy. Vydrželi to oněch 14 vteřin, pak byl waterboarding na jejich žádost zastaven. Můj názor? Existuje-li oprávněný předpoklad, že zajatí teroristé vědí o dalších připravovaných vražedných útocích proti nevinným, pak ano, jsem pro to, aby byl waterboarding použit. A domnívám se, že lidé, kteří jsou si plně vědomi toho, že waterboarding by byl v případě teroristů schopen překazit chystané teroristické útoky, a tudíž zachránit nevinné životy, ale přesto by byli proti jeho užití, jsou lidmi mravně defektními. Měli by se stydět!

Zvuk nabíjení pušek - aneb jak se patřičně zachovat k rabující lůze

Roman Joch

Lidové noviny, 1. 6. 1998

Nacistické Německo, Křišťálová noc 9. listopadu 1938: Rabující lůza zvedá ze země dlažební kostky a rozbíjí skleněné výklady obchodů. Praha, sobota 16. května 1998: Rabující lůza zvedá ze země dlažební kostky a rozbíjí skleněné výklady obchodů. Co mají tyto dvě události společné? Nenávisť lůzy k určitým lidem vedla k ničení jejich majetku. Jaké jsou rozdíly? Především, v prvním případě byla lůza virulentně antisemitská: nenáviděla majitele obchodů proto, že jejich etnický původ byl až příliš konkrétní. V tom případě druhém je lůza virulentně antikapitalistická: nenávidí majitele McDonaldu a KFC proto, že jejich etnický původ je neurčitý, neboť zmíněné obchody vlastní nadnárodní korporace. Druhý rozdíl mezi oběma událostmi je mimořádně důležitý: v případě Křišťálové noci státní autorita rabování lůzy přihlížela, či ji dokonce podněcovala. V tom našem případě policie proti lůze zasáhla. Což bylo dobře. Co však dobře nebylo, byla ta politováníhodná skutečnost, že zásah nebyl dostatečně tvrdý. Ekologicky uvědomělá a anarchistická mládež, jež řádila a rabovala, má plná ústa tolerance a svobody. Ve skutečnosti je však velice netolerantní a nerespektuje svobodu ostatních. Když zablokuje magistrálu, omezuje tím svobodu všech, kteří po ní chtěli projíždět a mají na to právo, neboť na rozdíl od ní platí daně. Když demoluje prodejny McDonaldu a KFC, je netolerantní ke všem těm, kdo na rozdíl od ní nepreferují alkohol a drogy, nýbrž hamburgery a colu. Nenávidí nadnárodní korporace a pokud pouze nenávidí, budiž. Když však ničí a rabuje, porušuje právo, pořádek a vlastnická práva druhých. Jinými slovy, stává se agresorem a zločincem. Právo a pořádek jsou nezbytnou podmínkou zachování svobody všech a všude, protože bez jejich respektování nikdy nikdo není v bezpečí, a tudíž jeho svoboda se stává iluzorní. Rovněž soukromé vlastnictví je nutnou podmínkou osobní svobody, neboť umožňuje nezávislost na vůli, vlivu či zájmech kohokoliv jiného - ať již jednotlivce, většiny či státu. Proto se policie k mládeži, jež se ve zmíněnou sobotu večer změnila v rabující lůzu, nezachovala dobře. Měla těm dovádivým mladíkům a dívkám ušetřit lekci, jež by jim posloužila velice správným způsobem. Lekci ve jménu práva a pořádku. A, ano, ve jménu svobody a civilizace: Místo výzev k rozchodu měla ona pošahaná mládež uslyšet jiný zvuk - zvuk nabíjení policejních pušek. V sobotu večer by

jistě stačily gumové projektily. Nestalo se tak, a to byla chyba, neboť může onu antikapitalistickou mládež povzbudit velice špatným způsobem: příště již možná svou nenávist k mezinárodnímu kapitálu nebude demonstrovat kamenováním výloh obchodů, nýbrž kamenováním jejich majitelů a zaměstnanců.

Proč demokracie zanikne

Roman Joch

<http://joch.blog.idnes.cz/c/119109/Proc-demokracie-zanikne.html>

Píše se rok 2110, lokalitou je Praha, hlavní město české provincie Atlantické federace.

Otevíráme učebnici občanské nauky pro střední školy. Je psaná formou sokratovského dialogu:

Učitel: Jak se jmenuje náš režim?

Žák: Reprezentativní vláda.

U: Správně. A jak se jmenoval ten úpadkový režim předtím, který jsme zrušili?

Ž: Demokracie.

U: Ano, správně.

Ž: Demokracie, to ale zní podobně jako reprezentativní vláda; v čem je rozdíl?

U: Já jsem učitel a Ty žák, já tady kladu otázky a Ty odpovídáš. Řekni, v čem je rozdíl mezi reprezentativní vládou dneška a demokracií včerejška?

Ž: V demokracii rozhodovali všichni, ať už zodpovědní či nezodpovědní, zatímco v reprezentativní vládě rozhodují jen ti zodpovědní?

U: Ano, ale jak poznáme, kdo jsou zodpovědní a kdo nezodpovědní?

Ž: Zodpovědní jsou ti, kdo platí daně, a nezodpovědní ti, kdo je neplatí?

U: To není přesné, i když míříš správným směrem. Jak jistě víš, u reprezentativní vlády máme dvě kategorie obyvatel, podle toho, jaká práva či privilegia mají. Která to jsou?

Ž: Všichni obyvatelé mají garantovaná lidská práva, tj. právo na život, svobodu, legitimně nabytý majetek či úsilí o vlastní štěstí. Ale jen někteří jsou občané; ti kromě lidských práv, jež mají všichni, mají i občanská privilegia, jež všichni nemají. Konkrétně, občané mají právo volit a být voleni. Ostatní obyvatelé, kteří nejsou občané, toto právo nemají.

U: Velmi správně. Tedy rozdíl mezi naší reprezentativní vládou a demokracií dob minulých je ten, že v demokracii mohli volit i být voleni všichni, zatímco v reprezentativní vládě jen někteří, ti zodpovědní. Ale jaké je ono kritérium zodpovědnosti?

Ž: Ti, kdo platí daně a ti, kdo je neplatí?

U: Ne, řekl jsem, že to není přesné. Víš, na čem zkrachovala bývalá demokracie? Na tom, že lidé si mysleli, že když něco nemají, že si to prostě odhlasují. Něco nemají, chtějí to, a místo toho, aby si to vlastní prací vytvořili či peníze na to si vlastní prací vydělali, prostě a jednoduše si to demokraticky odhlasovali! To mohlo fungovat jen krátce, nakonec ale demokracie na tento zlovyk zanikla.

Ž: Neuvěřitelné, to si skutečně lidé mysleli, že mohou získat něco za nic, prostým odhlasováním?

U: Však jsme se to učili v dějepisu, nepamatuješ? Jak v první třetině 21. století začala demokracie kolabovat? Jak její stárnoucí populace nebyla schopna financovat důchody seniorů a rozsáhlý sociální stát, neboť mladých, pracujících bylo málo? Po celoevropských občanských a civilizačně-politických válkách v polovině a druhé polovině 21. století, po krátkém období pravicové diktatury, se konzervativní státníci rozhodli pro zachování toho nejlepšího z liberální demokracie a pro odvržení toho nejhoršího. Rozhodli se každému garantovat osobní svobody, ale ne každému podíl na moci, právo vládnout. To má jen kdo?

Ž: Kdo platí daně... ne, sorry, řekl jste, že to je nepřesné... – Aha, ano, už si vzpomínám: ten, kdo na daních státu přispívá víc, než od státu bere na různých dávkách!

U: Ano! Přesně tak, daně platí téměř všichni - až na ty skutečně nejchudší -, ale zároveň lidé

berou od státu různé dávky, požitky či zakázky; a tudíž jedním kritériem toho, zda jsou jen obyvateli, anebo i občany, je to, zda v celkovém úhrnu státu přispívají více než od něj čerpají...

Ž: Což znamená, že např. všichni státní zaměstnanci, kteří sice platí daně, přesto nemají právo volit či být voleni do Parlamentu, neboť veškerý jejich příjem je stejně z peněz daňových poplatníků, tedy od státu!

U: Ano, a takto je to správné; to však stará demokracie nechápala. Přece ti, kdo berou státní peníze, nemají co rozhodovat o tom, komu a kolik se stáních peněz – tj. peněz od daňových poplatníků – přiděluje! Vždy by totiž rozhodovali, aby se jim od druhých přidělovalo co nejvíce, a to je přece nezodpovědné a nemravné! A na druhou stranu: kdo jiný má rozhodovat o státních výdajích, o rozpočtu, tudíž zasedat v Parlamentu, než ten, kdo ony daně platí, kdo státu přispívá více, než od něj bere! Jen ten je totiž způsobilý zodpovědně rozhodovat o daních a státních výdajích.

Ž: Znamená to ale, že chudí nemohou nikdy vládnout, že budou navždy vyloučeni z podílu na moci? Nebudou pak bohatšími pošlapány jejich oprávněné zájmy?

U: Kdybys naši Ústavu reprezentativní vlády studoval pozorněji, věděl bys, že to tak není. Ti chudí, kteří platí daně, byť malé, ale dobrovolně odmítají přijímat státní podporu, neboť je neslučitelná s jejich hrdostí, ti jsou skutečnou aristokracií chudých a ti samozřejmě volí a jsou voleni. Ale ti chudí – nebo i středně bohatí - kteří se rozhodnou brát sociální dávky vyšší než jsou jejich daňové odvody, právo volit a být voleni nemají. A stejně tak a zcela logicky i milionář, extrémní boháč, který získá několikamilionovou státní zakázku, tj. jeho příjem od státu převyšuje jeho odvody státu, okamžitě ztrácí volební právo! Přeci nechceme, aby ti, kdo dostávají státní zakázky, rozhodovali o tom, komu půjdou a v jaké výši! To by taky bylo nespravedlivé...

Ž: Ano, to rozhodně...

U: Demokracie totiž nezkrachovala jen na nezodpovědné nenasytosti chudých, ale i na nezodpovědné nenasytosti bohatých, jejich odporném pachtění se po státních zakázkách.

Ž: Ano, pane učiteli.

U: Ale více přispívat do státní pokladny než z ní čerpat není jedinou podmínkou pro občanství, že ne? Člověk může platit státu na daních více, než od něj dostává a přesto nemá právo volit či být volen – proč?

Ž: Hmm...

U: Napovím Ti, ta druhá podmínka je jiná pro muže a jiná pro ženy...

Ž: Aha, už vím! U mužů je to dobrovolná vojenská služba a u žen ochota mít děti.

U: Ano, správně! A proč?

Ž: Kvůli zodpovědnosti?

U: Ano, ale rozveď to.

Ž: No, muž, který není dobrovolně ochoten sloužit své civilizaci, bránit ji se zbraní v ruce proti jejím nepřítelům, vnějším či vnitřním, má sice plné právo žít ve společnosti ve svobodě, těšit se svému právu na hledání vlastního štěstí, ale nemají žádné právo v této společnosti vládnout, tedy volit a být voleni. Právo vládnout mají jen ti, kdo se o společnost zasloužili, tj. sloužili ji se zbraní v ruce a milovali ji natolik, že byli za nich ochotni případně i padnout.

U: Správně, a co ženy?

Ž: Ty mají podobnou volbu jako muži: mohou se rozhodnout, zda děti chtějí mít, případně kolik, ale žena, která žádné děti nemá, ve společnosti nemá takový vklad, jako žena, která děti má. Proto jen ženy, které mají dvě děti nebo více, se kvalifikují k právu volit a být voleny. Žena, která děti nemá, má plnou možnost žít ve svobodě a všechna její práva jsou respektována, ale ona nemá právo vládnout společnosti, v níž budou žít děti druhých, ne její.

U: Správně, to je uspokojivé a vyčerpávající. Dostáváš známku (1-). Mimochodem, máš nějakou otázku k tématu?

Ž: Děkuji. Ne. Vlastně ano: Jak si ti lidé tehdy, v demokracii, mohli skutečně vážně myslet, že lze mít něco za nic, že si to lze jen tak odhlasovat, že lze žít ve svobodné společnosti bez

ochoty či občasné nutnosti za ni bojovat, že lze mít dlouhodobě svobodnou a blahobytnou společnost, aniž by se v ní rodily děti, či alespoň jejich minimální dostatek?

U: Víme, že to tak bylo, ale nechápeme to. Nejednalo-li se o extrémně patologický případ sobectví, pak se jednalo o případ davového, kolektivního šílenství, jakému lidstvo vždy v dějinách čas od času propadlo – např. upalování čarodějnic, přinášení lidských obětí, víra v horoskopy, různé zázračné kamínky, či, představ si tu hrůzu, snahy státu kontrolovat obsah skleniček, jež dospělí svobodní a zodpovědní lidé popíjejí. Strašné!

Ž: Věřu strašné! Ještě že jsou ty tmářské doby demokracie za námi!

U: Tak, tak. Zvu Tě na skleničku.

Nikoli beze cti

Roman Joch

Týden 25.10.1999

<http://www.obcinst.cz/cs/Causa-Pinochet-c734/>

Jak lze být zároveň přesvědčen o posvátnosti lidských práv, o odpovědnosti Pinochetova režimu za smrt nevinných lidí, a přitom mít příznivé mínění o Pinochetovi? Tak, že si uvědomíme priority, pokud jde o svobodu a lidská práva.

Běžné argumenty proti Pinochetovu souzení ve Španělsku jsou tyto: Za prvé, Británie uznala jeho diplomatickou imunitu, a tedy neměla právo ho později zatknout. Za druhé, jurisdikce španělského soudu nad senátorem Chile je nulová. Za třetí, Pinochet měl absolutní moc, a přesto se jí dobrovolně vzdal. Soud nad ním odradí všechny stávající diktátory od abdikace: budou se naopak držet moci jako klíšřtata, ke škodě svých zemí a jejich obyvatel. Za čtvrté, od samého počátku bylo jasné, že západní levici nejde o spravedlnost, nýbrž o mstu: nikdy nepožadovala soud nad Fidelem Castrem, který nechal zabít mnohem větší počet lidí a Kubu deptá dodnes.

To vše je pravda, přesto však: míníme-li lidská práva vážně, jak můžeme protestovat proti odsouzení člověka, který má na rukou krev nevinných obětí?

Žádný americký prezident neporušil tolik ústavních svobod, jako Abraham Lincoln za občanské války. Na Severu vládl represivní diktaturou (příslušníci opozice byli bez soudu vězněni, redakce opozičních novin byly ničeny a poslanecké sněmovny rozehnány), proti Jihu vedl válku totální (namířenou i proti civilistům).

Winston Churchill nařídil v únoru 1945 kremaci Drážďan: během tří dnů kobercového bombardování bylo zabito sto tisíc civilistů.

Byly činy, které spáchali Lincoln, Churchill a Pinochet, takové povahy, že by zasluhovaly trest? Jistě. Měli však být oni potrestáni? Nikoli. V té nejdůležitější otázce své doby ohledně svobody a lidských práv stáli totiž na správné straně:

Z hlediska svobody a lidských práv nebyla v době americké občanské války nejdůležitější otázka, zda jsou nějaké noviny dočasně cenzurovány, zda je někdo dočasně zavřen bez soudu, dokonce ani zda mají jižní státy právo na samostatnost; nýbrž otázka, zda země založená na ideji "všichni lidé jsou obdařeni nezcizitelným právem na život, svobodu a hledání vlastního štěstí" bude rozdrobena proto, aby se na nezávislém Jihu pevně zakonzervovalo otroctví. V této otázce stál Lincoln na správné straně: zachoval USA, i přes její dočasné omezení obyvatel svobodu nenávratně neztratili, a současně otroctví bylo zrušeno.

V 30.-40. letech největším problémem z hlediska svobody a lidských práv byla existence nacismu, nikoli rozbombardování Drážďan. Drážďany - to byla deviate západních demokracií; nacismus - to bylo systematické vraždění etnických menšin.

Ve druhé polovině 20. století byl z hlediska svobody a lidských práv největším problémem komunismus: permanentní expanze tohoto systému, jenž cílevědomě destruoval veškerou svobodu, právo a spravedlnost. Otázka stála tak, zda komunismus ovládne celý svět a svoboda

bude vymazána z povrchu zemského, anebo zda bude jeho expanze zastavena a zvrácena. Demokraticky zvolený prezident Allende (demokraticky byl zvolen i Hitler) v létě 1973 vládl neústavně a v Chile se schylovalo ke komunismu. Generál Pinochet uskutečnil převrat, nastolil autoritativní režim, který později plně demokratizoval, a tak zachránil zemi před komunistickým totalitarismem. Po převratu však byly popraveny tři tisíce lidí. Má být nyní Pinochet - zachránce země před komunismem - za to souzen? Měl být Churchill - zachránce Evropy před nacismem - v Norimberku spolu s nacistickými pohlaváry za Drážďany pověšen? Měl být odsouzen Lincoln - zachránce Spojených států a emancipátor otroků - za to, že raději rozpoutal krvavou občanskou válku, než aby nechal Jih v klidu jít? A máme jít do vězení my, kteří jsme obhajovali válku proti Jugoslávii, protože jsme přesvědčeni, že z hlediska lidských práv je mnohem menším problémem rozbombardovat mosty v Srbsku, přičemž naneštěstí zahynou všichni v autobusech, jež po mostech právě projíždějí, než přihlížet Miloševićovým režimem organizované genocidě etnické menšiny?

Ano, Churchill i Pinochet spáchali zločiny, když bránili řád z hlediska lidských práv více či méně nedokonalý (demokratický či autoritativní režim) proti řádu zlému (nacistický či komunistický totalitarismus). V reálném světě nemáme na výběr mezi alternativami černou a bílou, nýbrž pouze mezi černou a šedou. A když každý nutně nedokonalý člověk není s to porazit alternativu černou, aniž by sám zůstal bílý jako lilie, to ještě neznamená, že se do boje proti ní nemá ani pouštět. To by právě vedlo k jejímu triumfu. Naopak, i při plném vědomí, že potřebný úkol nebudeme schopni provést dokonale a čistě, máme povinnost přesto jej provést, pokud je zbývající alternativa mnohonásobně horší. Pak ale nedává smysl trestat ty, kteří zabránili oné černé alternativě, a přitom se sami ušpinili. Ano, nejsou bez poskvrny; ale nejsou ani beze cti.

Gentleman a demokracie

Roman Joch

Prostor č. 53 (2002).

<http://www.obcinst.cz/cs/Gentleman-a-demokracie-c1024/>

Gentlemanem se člověk nerodí, nýbrž stává. Gentleman je produktem umění, konkrétně zušlechťování. Je důsledkem výchovy a vzdělání; formování vkusu a charakteru. Novověký gentleman je následníkem středověkého rytíře, jehož mnohé charakteristiky, např. ohleduplný a galantní vztah k ženám a dívkám, sdílí. I když je schopen bojovat – což, jak ještě uvidíme, je v jednom aspektu pro gentlemana klíčové -, důraz na vojenské ctnosti, jenž je pro rytíře konstitutivní, je u gentlemana fakultativní. Zatímco rytíř byl válečníkem sui generis, tak řečeno na plný úvazek, gentleman jím není, alespoň ne nutně; i když za určitých okolností bojovat musí (o tom později). Naopak, u gentlemana - na rozdíl od rytíře – je důraz na vzdělání a státnictví. Gentleman vzdělaný být musí.

Co však je vzdělání, jak je definovat? I když to zní jako bonmot, za vzdělaného člověka můžeme považovat toho, který ví o všem něco a o něčem všechno. Jinými slovy, aby se vyhnul Scylle jednostrannosti, musí být vzdělán alespoň průměrně v oborech všech. A aby se vyhnul Charybdě povrchnosti, měl by minimálně v rámci oboru jednoho vědět všechno.

Proto dobrou definici gentlemana uvedl John Henry (později kardinál) Newman ve svém díle *The Idea of a University* z roku 1852: „Všeobecné vzdělání nedělá z člověka křesťana ani katolíka, nýbrž gentlemana. Je dobré být gentlemanem; je dobré mít vzdělaného ducha, jemný vkus, ryzí, vyváženou a klidnou mysl, vznešený a ušlechtilý postoj v celém způsobu života.“ Takže co dělá gentlemana gentlemanem? Vzdělaný duch, jemný vkus, ryzí, vyvážená a klidná mysl, vznešený a ušlechtilý postoj v celém způsobu života. Newman dále vymezil gentlemana takto: „Je to muž, který nikdy nepůsobí nepříjemnosti.“ To se již blíží známé definici-bonmotu: gentleman nikdy nikoho neurazí, leda záměrně. Což znamená, že gentleman nikdy nikoho neurazí z důvodů vlastní neobratnosti, neohrabanosti či vulgárnosti; pokud však někoho urazí –

a to smí jen muže - pak záměrně a z dobrých důvodů. Nikdy však – za žádných okolností – neurazí či nepřivede do rozpaků dámu.

V Newmanově definici je důraz na vzdělání a výchovu gentlemana ve svobodných uměních – artes liberales –, které člověka osvobozují od neznalosti, ignorance, nevkusy a vulgarity. Aby se gentleman mohl vzdělávat, potřeboval volný čas. Aby měl dostatek volného času, musel být osvobozen od nezbytnosti pracovat pro svou obživu. Jinými slovy musel být dostatečně bohatý. Proto v minulosti mohli být gentlemany pouze lidé dostatečně bohatí; většinou se jednalo o venkovskou aristokracii. Bohatství, jež mu umožňovalo nepracovat, činilo z gentlemana člověka volného času – a man of leisure. Z mého výkladu je však doufám zřejmé, že bohatství nebylo cílem samým o sobě, nýbrž jen prostředkem k volnému času; a ten rovněž nebylo cílem o sobě, nýbrž jen prostředkem k tomu stát se gentlemanem – tj. vzdělávat se a věnovat politice. Sloužil formování charakteru, vkusu a dovednosti spravovat soukromé panství a veřejnou polis, politickou společnost, slovem a skutkem. Gentleman měl umět rozhodovat, vydávat rozkazy, ale i pronášet projevy, kterými by přesvědčoval sobě rovné, tj. ostatní gentlemany. Jakými prostředky lze formovat charakter, vkus a správně-státnické dovednosti gentlemana? Jeden nastínil Newman: byla jím klasická universita (prosím, nezaměňovat s moderními, pokleslými, relativistickými a agnostickými továrnami produkujícími polovzdělance, kteří jsou ještě horší a hloupější než nevzdělanci, neboť na rozdíl od nich si domýšlivě a naprosto iluzorně myslí, že jsou vzdělaní). Dalšími jsou setkávání s ostatními, především staršími gentlemany-státníky, trávení času s nimi a učení se od nich; pak četba knih, meditace, cestování po světě, účast v politice, atd. Vidíme, že to všechno si vyžaduje čas a peníze.

V původní, klasické představě měli vládnout gentlemani, nikoli lidé všichni. Kdyby totiž vládli všichni, tedy i nevzdělaní a vulgární, gentlemani by nebyli v bezpečí. A navíc gentlemani měli přednostní nárok na vládnutí proto, že díky své výchově a vzdělání byli nadřazeni ostatním, tj. nevzdělaným a vulgárním. Proti tomu však může být namítnuta otázka spravedlnosti: proč mají vládnout pouze gentlemani, tedy menšina, a nikoli všichni? Odpovědí je, že spravedlivá vláda není nutně ta, kdy vládnou všichni, nýbrž ta, která vládne v zájmu všech, tedy celku, a nikoli pouze některých, tedy části. Gentlemani tedy měli povinnost: vládnout v zájmu obecného dobra. Pokud by tak nečinili, jejich vláda by ztrácela legitimitu. Avšak v důsledku své výchovy a vzdělání mohli v zájmu obecného dobra vládnout lépe, než nevzdělaní a vulgární. Jenže ta námitka mohla pokračovat: gentlemani jsou nadřazeni nevzdělaným a vulgárním právě díky své výchově a vzdělání, nikoli vrozeně či dědičně. A i když asi ne všichni, pak určitě většina by byla schopna téhož vzdělání a výchovy – kdyby měla k tomu prostředky. Proč by tedy o tom, kdo se stane gentlemanem a tedy má vládnout, měla rozhodovat nezasloužená náhoda narodit se do správné, privilegované rodiny? Na tuto námitku byla odpověď, že v době všeobecného materiálního nedostatku je lepší, aby alespoň někdo byl v dostatku a tedy mohl se stát gentlemanem, než nikdo. Tedy výtečnost nemnohých za cenu společenské nerovnosti je lepší, než rovnost v chudobě a průměrnost všech. Tato námitka a odpověď ztrácí relevanci v době, kdy díky kapitalismu máme materiální dostatek, a tedy stát se gentlemanem je do značné míry otázkou nikoli možností, nýbrž vůle, rozhodnutí a odhodlání.

V klasické představě byla tedy demokracie odmítnuta jako vláda nevzdělaných, vulgárních většin, a gentlemani byli považováni za oprávněně vládnout, udávat příklad a být vzorem. Dnes demokracie za vládu nevzdělaných, vulgárních většin považována - a proto odmítána - není. Naopak, je přijímána jako sice nedokonalá forma vlády, ale přesto prý nejlepší ze všech známých a dodnes vyzkoušených – za jakou ji označil Winston Churchill.

Jak se mají na současnou demokracii dívat gentlemani? Uvědomme si, že gentlemana necharakterizují jen vzdělání, dobrý vkus, charakter a státnické dovednosti, nýbrž i svobodmilovnost!! Gentleman je nutně svobodným člověkem, který svou svobodu miluje natolik, že je pro něj nepředstavitelné, aby byl nesvobodným byť jen minutu. Gentleman raději zemře, než by byl otrokem; i když na straně druhé gentleman v principu otroky vlastnit může. Dokonce někteří z nejlepších gentlemanů v dějinách otroky vlastnili. Já bych však tvrdil, že

jejich povinností – noblesse oblige – bylo dát jim svobodu, ať již za svého života, nebo nejpozději závětí.

Pro gentlemana je svoboda klíčová a rovnost irelevantní. Gentleman klade důraz na svobodu, především svou, kombinovaný s důrazem na ctnosti a dobrý vkus. Politicky je proto konzervativcem, anebo původním, klasickým liberálem, nikoli však moderním relativistickým liberálem. Tedy zatímco v 19. století gentlemani mohli být politicky konzervativci i liberály, nyní mohou být již jen konzervativci. (O tom, že v žádném případě nemohou být socialisty, není snad ani nutné mluvit.)

Jaký má být tudíž vztah gentlemana k moderní demokracii a k moderní společnosti obecně? Před svou odpovědí si dovoluji dvě odbočky. První je straussiánská. Leo Strauss jakožto platonik považoval gentlemana za méně hodnotný druh než filosofa, tedy podle něho gentleman stojí v hierarchii výtečnosti níže než filosof. Kupř. proto, že gentleman přijímá filosofické pravdy, které ho učí filosof, zatímco filosof musí o všech jemu předkládaných pravdách pochybovat, aby pak na základě filosofického, rozumového hloubání je buď jako pravdy potvrdil, anebo jako nepravdy odmítl. Tedy vláda filosofů je teoreticky nadřazena vládě gentlemanů, i když prakticky je méně pravděpodobná. To je taky důvodem pro vládu gentlemanů, neboť je odrazem vlády filosofů, kteří gentlemany vzdělávají.

Liberální demokracie ve své teorii spoléhá na to, že většina občanů jsou dostatečně moudří, rozumní a ctnostní k tomu, aby byli způsobilí vládnout; tedy samu sebe pojímá spíše jako universální aristokracii. Jenomže moderní demokracie v praxi v žádném případě universální aristokracií není, nýbrž je vládou masy. To je podle Strausse důvodem pro roli university v demokracii, pro roli svobodného vzdělání. Svobodné vzdělání vede k lidské výtečnosti, tedy k výchově k gentlemanství. A aby experiment s moderní demokracií dopadl dobře, liberální demokracie nezbytně potřebuje liberální vzdělání, tj. universitu – konkrétně k tomu, aby v masové společnosti a z masové společnosti vytvářela aristokracii. V opačném případě se demokracie změní ve vládu lůzy. Tedy instituce university je pro dobré fungování liberální demokracie nezbytná; tvrdil Strauss.

Odbočka druhá: jaký je vztah mezi gentlemanstvím a křesťanstvím? Gentleman na rozdíl od křesťana je čistě vnitro-světskou kategorií, zaměřenou ke světským dobrům. Pokud by vyvstala otázka, co je lepší, být gentlemanem anebo křesťanem, pak je nutné se otázat, „lepší k čemu?“ Pokud pro účel nejzazšího osudu člověka, pak odpověď je nasnadě - křesťanem. Pokud však pro účel lepšího vládnutí, pak odpovědí je gentlemanem, neboť mnozí křesťané jsou těmi nejméně vhodnými lidmi pro vládu, kteří mě napadají. Jenže tyto dvě kategorie vůbec nejsou disjunktivní. Je zajisté možné být zároveň gentlemanem i křesťanem – dokonce ideálem viktoriánské Anglie byla právě kombinace obojího: křesťanský gentleman.

V této souvislosti si neodpustím bonmotu anglického krále Charlese II. Stuarta, který když krátce před svou smrtí v roce 1685 konvertoval ke katolicismu, prohlásil: puritanismus není náboženstvím pro gentlemana a anglikanismus není náboženstvím pro křesťana. Skutečně, puritán může své křesťanství brát vážně, ale v žádném případě nemůže být gentlemanem – či, lépe řečeno, gentleman v žádném případě nemůže být puritánem. Na straně druhé gentleman sice může být anglikánem, stejně jako i ateistou či agnostikem (tedy, vlastně, opět anglikánem, neboť anglikánem může být úplně každý, i muslim) – ale jen ztěží lze být anglikánem a přitom zároveň skutečným křesťanem. Samozřejmě, být katolíkem plně umožňuje být zároveň skutečným křesťanem i skutečným gentlemanem.

Nyní již ke vztahu gentlemana k moderní demokracii a společnosti. Masová politická hnutí a shromáždění se gentlemanům bytostně příčí. Upřímně řečeno, demokracie nápadem konzervativců nebyla. Akceptovali ji v posledku až po II. světové válce v důsledku negativních zkušeností z meziválečného období. Zlatý věk vlády gentlemanů skončil I. světovou válkou. Pak nastala doba masových hnutí, „vzpourey davů“, jak to nazval Ortega y Gasset. Mezi těmito hnutími docházelo ke konfliktům, při nichž nezřídka rozpory hnutí umírněných vedly k nástupu hnutí radikálních a totalitních. Příkladem je Rakousko, kde v 30. letech konflikt socialistů s

lidovci vedl k nástupu nacistů. A právě za II. světové války společný boj konzervativců i demokratických socialistů proti nacistům vedl k jejich odhodlání, že po válce musí být vytvořena společnost konsensu, aby se mohly spojit síly proti radikálnímu ohrožení civilizace, kterým po II. světové válce byl samozřejmě komunismus. Jinými slovy, v rámci vytvoření protitotalitního konsensu za II. světové války (proti nacismu) a za účelem jeho udržení za války studené (proti komunismu), konzervativci, tedy i gentlemani, akceptovali demokracii coby formu vlády schopnou udržovat konsensus a zajišťovat loajalitu nejširších vrstev společnosti.

V rámci tohoto kompromisu s levicí konzervativci tolerují mnohé, jež se jím přičí. Např. disproporcionální, tzv. progresivní zdanění. Tolerují je proto, že, konec konců, jde jen o peníze. („O peníze jde vždy až v první řadě“ – to nemohl říci žádný gentleman, nýbrž jen kšeftařský buržoa; gentlemanovi jde v první řadě o čest.) Tolerují dále, že masová kultura je vulgární, dokonce i že potraty jsou legální (což spolu souvisí: je-li kultura vulgární, potraty jsou legální). Tolerují to proto, že oni sami mají svobodu volby: gentlemani mají svobodu upřednostňovat kulturu kvalitní a za své slečny a manželky si vybírat dámy, které prostě na potraty nechodí. Jinými slovy, nutnou podmínkou tolerance všeho tohoto moderního svinstva ze strany gentlemanů byla ta nepsaná dohoda, že od společnosti mají garanci žít si svůj život svobodně podle svých představ. To v době ohrožení ze strany totalitních říší znamenalo společenský konsensus svobodu aktivně bránit, bojovat za ni a být připraveni za ni umírat. Umírat za svobodu nemělo být pouze ušlechtilým, galantním postojem gentlemanů, ale i velice praktickou povinností všech.

Tento konsensus vydržel na Západě do války ve Vietnamu, tj. do poloviny 60. let, když jej levice odvrhla. Odmítla válku ve Vietnamu nikoli z taktických důvodů, z jakých ji odmítal např. Hans Morgenthau, totiž že Vietnam není prakticky vhodným místem pro měření sil s komunismem, nýbrž z důvodů zásadních, totiž že s komunismem se síly nemají měřit vůbec; a to nikde. Tak došlo v polovině 60. let k rozštěpení politické společnosti Západu: zatímco konzervativci chtěli vést válku proti komunismu v zahraničí, ale nikoli kampaň za rovnost doma, levice chtěla vést kampaň za rovnost doma, ale nikoli válku proti komunismu v zahraničí. Jinými slovy, konzervativci chtěli bránit svobodu, ale nikoli prosazovat rovnost, zatímco levice chtěla prosazovat rovnost, ale nikoli bránit svobodu.

To proto, že západní levice shledala nukleární válku proti komunismu za nemyslitelnou. Z premisy, že nukleární válka je nemyslitelná, se odvíjely postoje další: je-li nukleární válka s komunismem nemyslitelná, na místě je konvergence s ním. Ostatně, cílem komunismu je taky rovnost. A ta konvergence má probíhat na bázi OSN, jež bude jedinou, společnou vládou celého světa; celý svět bude jedním státem. Pak nukleární válka mezi státy nevypukne, neboť nebude mít vypuknou mezi kým. Teoretická premisa se zrealizuje v praxi. Konvergence s komunismem – tím se západní levice plně posunula na pozici „raději rudí, než mrtví“.

Jenže premisou konzervativců bylo, že nemyslitelná je resignace na svobodu. A od této premisy se odvíjely postoje naprosto odlišné: je-li resignace na svobodu nemyslitelná, pak nukleární válka při obraně svobody myslitelná je, alespoň v principu. Tedy „raději riziko být mrtví, než jistota být rudí.“ A dále, je-li resignace na svobodu nemyslitelná, pak konvergence s nesvobodou je nežádoucí. Ne jedna kompromisní celosvětová vláda v podobě OSN, nýbrž ustavení a udržení společnosti založené na poznané pravdě, konkrétně pravdě, že správná společnost má být svobodná. A udržení společnosti založené na této pravdě si vyžaduje ctnost, konkrétně ctnost svobodymilovnosti. Levice však před pravdou a svobodou dávala přednost míru; a před ctností upřednostnila přežívání ve smyslu biologického vegetování. V politické společnosti Západu se tak objevilo schisma.

Kdyby tedy na vrcholu studené války, tj. na začátku 80. let - , nebo kdykoli v budoucnu v případě vnějšího ohrožení západní civilizace – dominovala na Západě politická a intelektuální levice, znamenalo by to, že civilizace, konkrétně západní civilizace - neboť Západ nemůže zůstat Západem, aniž by byl svobodný – by nemohla mít dlouhého trvání. Neboť jedna věc je jistá: nejste-li vy ochotni svou svobodu bránit, bojovat za ní a v tomto boji proti těm, kdo vám ji

chtějí vzít, riskovat svůj život, pak ve světě, v němž žijí lidé, kteří jsou ochotni riskovat a případně i položit svůj život za to, aby vám vaši svobodu vzali (jak byli např. nacisté či komunisté), svou svobodu brzo ztratíte a stanete se otroky. To je tak naprosto evidentní, že to snad ani není nutné nějak odůvodňovat. A přesto: před tímto faktem zavírá současná západní levice oči a odbíjí jej sentimentální, čistě naivní iluzí, že když ona není připravena hrát silovou hru, není jí připraven hrát na světě již nikdo.

Pokud by tedy západní civilizaci hrozil zánik v důsledku politické a intelektuální impotence levice, konzervativci by byli zbaveni závazku dodržovat dosavadní demokratický politický konsensus. Za těchto okolností by gentlemani neměli jinou možnost, než odmítnout demokracii, opět převzít vládu do svých rukou a pokusit se v praxi slovem i skutkem obhájit svobodu a existenci západní civilizace. Jinými slovy, nastolit pravicový autoritativní režim.

Petře Hájku, kdo z Bushovy vlády má jít na elektrické křeslo?

Roman Joch

Blog idnes

<http://joch.blog.idnes.cz/c/88156/Petre-Hajku-kdo-z-Bushovy-vlady-ma-jit-na-elektricke-kreslo.html>

„Atentát na dvě budovy a tři tisícovky obětí se stal ouverturou třetího významného pokusu z téže ideové líhně o proměnu světa. Zamýšleným efektem druhého výstřelu z Aurory musel být vždy střet civilizací (...) vše ukazuje spíše na americké autorství. (...) Existuje dosti reálná možnost, že 11. září opravdu zorganizovaly tajné služby USA.“

To je konspirační teorie, kterou zastávají mnozí neonacisté, islamisté a kryptokomunisté na celém světě. Taky poradce prezidenta ČR Petr Hájek, zástupce ředitele Kanceláře prezidenta. Představme si, že nějaký jiný poradce prezidenta, např. prezidenta Spolkové republiky Německo, by zastával jinou konspirační teorii:

„Edvard Beneš byl český nacionální socialista, který nenáviděl Němce. Chtěl se zbavit sudetských Němců, ale jejich území si chtěl nechat pro Čechy. Jak to udělat? To před válkou nešlo: mohl mít území, ale pak taky sudetské Němce, nebo se jich mohl zbavit, ale pak by taky ztratil území. Proto rozehrál hru, která vedla k Mnichovu a druhé světové válce, v níž byl celý svět proti Německu a Němci byli jakože ti zlí. Po naší porážce pak Beneš sudetské Němce krutě vyhnal. To Beneš, nikoli Hitler, mohl za Mnichov a všechny oběti druhé světové války. Jen aby vyhnal sudetské Němce...“

Bylo by to únosné? Co bychom na to řekli? Co by na to řekl náš prezident?

Anebo si představme, že by jiný poradce, např. prezidenta Slovenské republiky, řekl toto:

„Tomáš Masaryk a Edvard Beneš byli velkočeští šovinisté, kteří chtěli slovenský národ držet v područí. Nesnesli, aby v Česko-Slovensku vládli i Slováci. Nejvýznamnější Slovák při vzniku Česko-Slovenska byl Milan Štefánik. Proto byly vydány rozkazy: Štefánik se nesmí na slovenskou půdu vrátit živý. Štefánik byl zastřelen českými vojáky na rozkaz Beneše a Masaryka jen proto, že nebyl Čech, ale Slovák.“

Jak by asi vypadala diplomatická nóta z Černínu, českého ministerstva zahraničí, do Grassalkovichova paláce, sídla slovenského prezidenta?

(Mimochodem, Štefánik byl stoupenec čechoslovakismu; věřil, že Slováci nejsou samostatný národ, ale jen větev jednotného národa československého. Na druhou stranu Masaryk nebyl Čech, ale moravský Slovák.)

Nebo si představte, že poradce prezidenta Polské republiky by své nové knize napsal:

„Holocaust nebyl. Respektive byl, ale těch obětí nebylo šest milionů, ale jen 200-300 tisíc.

Většinou zemřeli na nemoci, protože nebyli příliš čistotní. Což je však skutečně zajímavé, je to, že holocaust připravili a zinscenovali Židé, aby vnutili světu představu o svém utrpení. Hitler byl

jen placenou loutkou mezinárodního židovstva, aby nechal v táborech zemřít pár Židů a tím přesvědčil svět, že Židé mají právo ukrást arabskou půdu a založit fašistický stát Izrael...“

Co by pak následovalo...?

Nechápe Petr Hájek, že pokud jde o 11. září 2001, mezi jeho souvěrce patří antisemitští neonacisté, islamisté a extrémní, hysterická, paranoidní levice dlící v kalných močálech, kde malárie, Michael Moore a žlutá zimnice panují?

Nechápe, že největší možnou urážkou vůči zemi, zvláště liberální demokracii, je napsat, že nějaká strašná a nezaviněná tragédie, při které zemřelo množství nevinných, byla vlastně zorganizována vládou té země? Že se vlastně jednalo o „inside-job“? Že Mnichov a druhou světovou válku způsobil Beneš? Že Masaryk a Beneš nechali zavraždit svého spolubojovníka Štefánika? Že Holocaust nebyl, či vlastně byl, ale zorganizovali jej Židé?

Chápejte mě správně, já uznávám, že Petr Hájek jako občan má na své názory právo (nemá právo ale pak být státním úředníkem – o tom později). Jsem dokonce proti tomu, aby popírání holocaustu bylo kriminalizováno. Za popření historického faktu nemá jít člověk do vězení. Ani za popření existence Napoleona, ani za popírání jakobínské genocidy ve Vendeé (dnešní Francouzská republika se dodnes hlásí k revolučnímu republikánskému režimu, který onu genocidu v roce 1793 prováděl), dokonce ani za popírání Holocaustu. Nejsem za kriminalizaci projevu, který popírá, že se zločin stal. Jsem však za kriminalizaci projevu, který zločin obhájí a navádí k němu. Takže, když někdo řekne „Holocaust nebyl“, podle mě by neměl jít do vězení; když však řekne „Holocaust byl, bylo to dobře a mělo by se to zopakovat“, podle mě by do vězení rozhodně jít měl! Stejně jako každý, kdo obhájí zločiny Lenina, Stalina, Trockého, Maa, Che, atd. a navádí k pokračování v nich.

Ale zpět k Petru Hájkovi. Neuvědomuje si logický defekt své konspirační teorie? Režim, který je natolik padoušský, že sám sobě způsobil 11. září, aby mohl rozpoutat válku civilizací a dobýt svět, je zároveň nutně natolik padoušský, že rozpoutá válku civilizací a začne dobývat svět rovnou, aniž by se obtěžoval se zabitím 3000 svých občanů, zničením svého finančního centra a zdemolováním části svého ministerstva obrany! Stačí mu nechat zmasakrovat pár desítek amerických občanů v pár arabských muslimských zemích a casus belli je zde plně dostatečný. Z hlediska gangsterských konspiračních teorií – kdyby konspirační teorie byla pravdivá - 11. září by pro jejich účely bylo zbytečné a nadbytečné. Tu záminku pro válku si americký režim mohl vytvořit mnohem jednodušeji, pokud byl natolik padoušský, jak si Petr Hájek myslí, že byl.

Navíc takováto konspirace by pro konspirátory byla nejen zbytečná a nadbytečná, ale i osobně nebezpečná. Konspirace za účelem vraždy amerických občanů na americkém území je hrdelní zločin (ve státě New York, kde bylo WTC, i ve státě Virginia, kde se nachází Pentagon, mají trest smrti) a kdyby tak mamutí konspirace praskla – neboť mamutí být musela, což znamená, že pravděpodobnost jejího prozrazení musela být od počátku velmi vysoká – pak by ti konspirátoři dostali elektrické křeslo. Stálo by jim to za to? Když to, o co jim podle Petra Hájka šlo – tj. vehnat Ameriku do války – šlo přece udělat mnohem snadněji (stále předpokládáme to, co si myslí Petr Hájek, tj. že lidé v americké vládě byli maniakální vrahové). Toto je ta největší slabina konspiračních teorií o 11. září 2001.

Na druhou stranu, když už Petr Hájek řekne A, měl by taky říci B a C a D: kdo podle něho má tedy jít na elektrické křeslo? Bývalý americký prezident? Bývalý americký viceprezident? Tehdejší ředitel CIA? FBI? Kdo ještě? Ať jmenuje jména. Že by námět pro druhý díl jeho knihy? Petr Hájek jako občan má na své bizarní názory právo, ale pokud zastává názory bizarní nad určitou míru, nemá právo na post ve státní službě, ve státním aparátu liberální, demokratické a ústavní země. Pokud Petr Hájek zůstane poradcem prezidenta ČR, jeho vicekancléřem, může se stát, že od nynějška na každé jedné tiskovce, ať již v kterékoli zemi k jakémukoli tématu, bude prezident Republiky po právu zavalen dotazy novinářů z celého světa typu: „Věříte, stejně jako Váš poradce a vicekancléř Petr Hájek, že 11. září 2001 byl inside-job? Kdo, podle Vás, zastřelil Johna Kennedyho? Jaký je Váš názor na UFO? Mají Židé podle Vás ve světě příliš velký vliv?“ Atd., atd., ad nauseam. Ať už prezident bude na tyto provokativní otázky odpovídat

jakkoli střízlivě a racionálně, do konce svého prezidentského období se s nimi bude potýkat, bude-li Petr Hájek i nadále jeho poradcem.

Petr Hájek si měl své názory buď teď nechat pro sebe a vydat je až poté, co nebude poradcem prezidenta Republiky, anebo když si je už nyní pro sebe nenechal, měl by učinit to jediné slušné, co mu zbývá, tj. rezignovat. Poškodil svého prezidenta, kterého obdivuje a kterému slouží, ba co víc, poškodil Českou republiku a ublížil ji. Ublížil ji stejně, jako by ublížil Německu poradce německého prezidenta, kdyby řekl, že za Mnichov a druhou světovou válku mohl Beneš; stejně, jako by Polsku ublížil poradce polského prezidenta, kdyby řekl, že za Holocaust si mohli Židé sami.

Ve svobodné společnosti si každý občan smí myslet jakýkoli názor, ale nikoli každý občan s jakýmkoli názorem se má podílet na moci, být součástí státního aparátu. Je mi líto člověka, který věří v magii a ještě více toho, kdo ji praktikuje. Pokud však při tom nikoho nevráždí či neznásilňuje, nechal bych ho být. Za žádných okolností však nemá právo být ministrem spravedlnosti.

Může se stát, že někdo věří v to, že ho UFOni unesli, dělali na něm různé experimenty, a pak jej vrátili na Zem. Nechal bych jej být, ať si to myslí, ale věci by zašly příliš daleko, kdyby se tento člověk stal náměstkem ministra obrany (doufám, že neprozrazuji žádné státní tajemství, když sdělím, že v ČR má náměstek ministra obrany právo nechat sestřelit civilní letadlo, pokud se domnívá, že bylo uneseno a míří např. na Temelín).

Petr Hájek by měl odstoupit. Pokud tak neučiní, prezident by jej měl odvolat. Pokud tak neučiní, Parlament by měl přijmout zákon, který by vyžadoval, aby činitelé kanceláří prezidenta a premiéra byli před nástupem do svých funkcí schváleni Senátem. Není lhostejné, jakými lidmi jsou prezident a premiér obklopeni; především v době mezinárodního konfliktu či ohrožení Republiky to může být fatální.

Ale i v dobách mírových a klidných by tam neměli být pošuci.